

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**



**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ  
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО  
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ  
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник  
матеріалів IV-ї Всеукраїнської  
науково-методичної конференції**



**13-15 квітня 2022 року, м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

### Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

#### Редакційна колегія:

<b>Богдан ЄГОРОВ</b>	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
<b>Федір ТРИШИН</b>	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
<b>Надія ДЕЦ</b>	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
<b>Любов ЛАНЖЕНКО</b>	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
<b>Оксана КРУЧЕК</b>	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
<b>Юрій КОРНІЄНКО</b>	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
<b>Валерій МУРАХОВСЬКИЙ</b>	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
<b>Людмила РИЖЕНКО</b>	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

2. Корбут О. Г. Дистанційне навчання: моделі, технології, перспективи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://confesp.fl.kpi.ua/ru/node/%201123>

УДК 378.147.

## ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ І ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Ю.Г. Неустроєв, Г.М. Павленко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Однією з ключових умов успішного розвитку процесу інформатизації суспільства вважають інформатизацію освіти. При швидкому розвитку технологій, ключовими компетентностями особистості є вміння вчитися, оперувати та управляти інформацією. В сучасних умовах дуже важливо орієнтуватися на діяльності та розвивати технології у навчальному процесі. Швидкими темпами збільшуються можливості персональних комп'ютерів і програмного забезпечення, що створює досить сприятливі умови для розвитку дистанційного навчання та застосування технологій дистанційного навчання.

У умовах світової кризи та світових хвороб спостерігається зростання кількості студентів та здобувачів, які навчаються за дистанційними технологіями, збільшується кількість закладів вищої освіти, які використовують дистанційні технології в навчальному процесі [1].

Україна та весь світ використовує дистанційне навчання як новий засіб реалізації процесу навчання, в основі якого використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, які дозволяють навчатися на відстані без особистого контакту між викладачем і студентом. Таке навчання відбувається в середовищі, що дозволяє передавати великі обсяги різної інформації на великій відстані.

Багато викладачів, як навчальних закладів володіють власною, відпрацьованою роками, сталою системою навчання, та вважають дистанційну освіту неповноцінною через неможливість відстежувати дії студентів під час дистанційного складання тесту або іспиту – складно об'єктивно дати оцінку знань людині, яка під час складання тесту або іспиту використовує інтернет, навчальні матеріали, допомогу третьої особи. Виникають труднощі реалізації комунікаційного зв'язку при перенесенні навчальної аудиторії в віртуальний простір [2].

Звернення до дистанційних технологій під час проведення занять у здобувачів ВНЗ дозволяє реалізувати одну з головних умов інтерактивного навчання – мобільність, відкритість, гнучкість налагодження міжособистісної взаємодії та комунікації. Ті, хто навчається, отримують можливість висловити власні погляди на порушену проблему, обміняти думками, ознайомитись з альтернативними позиціями і підходами до розв'язання проблеми за прийнятним режимом і за сприятливих для навчання умов.

Впровадження дистанційних технологій навчання у процесі підготовки здобувачів ВНЗ сприяє підвищенню рівня продуктивності навчально-пізнавальної діяльності, поглибленню їхньої комунікативної компетентності, закладає міцне підґрунтя для інтеграції освітньо-професійної і науково-дослідницької діяльності [3].

Система дистанційного навчання має ряд переваг і значно розширює коло потенційних здобувачів. Одержати освіту дистанційно має можливість молодь, яка не може поєднувати навчання з роботою або проживає у віддаленій від обласних центрів місцевості; військовослужбовці; домогосподарки; керівники; бізнесмени або студенти, що бажають паралельно одержати освіту. Дистанційна форма навчання підходить майже всім, тому що дає можливість гармонійно поєднувати навчання та повсякденне життя.

Відзначимо головні переваги дистанційної форми навчання:

- провідні освітні технології та доступність всім верствам населення;
- індивідуальний процес навчання та відсутність необхідності відвідувати лекції і семінари;
- гнучкі консультації та демократичний зв'язок «викладач – студент»;
- комплексне програмне забезпечення.

Перспективу і вдосконалення системи дистанційного навчання на Україні складає впровадження у процес комп'ютерної і аудіо-візуальної техніки. В даний час проблему дистанційної освіти розробляють практично всі Виши на території України [4].

Незважаючи на досить об'ємний перелік позитивних якостей дистанційної освіти, як і в будь-якій іншій формі навчання для вищих навчальних закладів, в ній можна виділити кілька недоліків:

- недостатність державної підтримки процесу розвитку дистанційної освіти в Україні;
- недостатнє фінансування для забезпечення матеріальної бази вищих навчальних закладів;
- недостатньо досконала законодавча база України щодо широкого впровадження дистанційної форми навчання;
- низьке фінансування робіт з розробки і впровадження дистанційних технологій у вищих навчальних закладах.

Як і в будь-якій іншій формі навчання, в дистанційній формі навчання, що стосується безпосередньо здобувача можна виділити такі недоліки:

- неможливість ідентифікувати дистанційно особу студента (немає упевненості в тому, що, наприклад, тест пройшов саме той студент, прізвище якого стоїть у журналі оцінок);
- можливість необ'єктивної оцінки знань студента викладачем (основа дистанційного навчання письмова, а деяким студентам легше викласти відповідь усно);
- якість навчання за допомогою дистанційних технологій напряму залежить від гарної технічної оснащеності, особливе навантаження на апаратно-програмну частину комп'ютера дають програмні засоби для проведення віртуальних практикумів та заходів з використанням відео- та аудіо;

– відсутність очного спілкування викладача і студента – не всі студенти можуть бути самодисциплінованими і самосвідомими, на високому рівні здійснювати самостійну навчальну діяльність, тому немає безпосередньої можливості здійснювати контроль за діями слухачів [5].

Новітні освітні технології можуть використовуватись як допоміжні засоби передачі інформації для ґрунтовного вивчення навчальної дисципліни, але для вдосконалення умінь і навичок усного спілкування вони не можуть замінити постать викладача, його ораторські здібності, комунікативні вміння у процесі викладання навчальної дисципліни.

Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є необхідність розробки чітких вимог до слухачів дистанційних курсів, системи оцінювання завдань, що виконуються дистанційно, удосконалення мотивації всіх учасників процесу дистанційного навчання. Подальший розвиток та впровадження технологій дистанційної освіти може призвести до заміщення заочної форми навчання дистанційної [2].

Питання переваг та недоліків, запровадження новітніх технологій дистанційного навчання в систему навчання є актуальними, дискусійними та потребують подальшого поглибленого вивчення.

## СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Теорія. Проектування дистанційного курсу / Навчальний сайт ХНАДУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dl.khadi.kharkov.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=26573>
2. Побудова та використання систем дистанційного навчання з елементами штучного інтелекту: монографія / С. В. Ленков, С. В. Гахович, Ю. О. Гунченко, В. Є. Лукін, С. А. Шворов. Одеса: Вид-во ВМВ, 2013. 324 с.
3. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25. 06. 2013 р. № 344/2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
4. Морзе Н. В. Вебінари як засіб підвищення кваліфікації викладачів. Інформаційні технології і засоби навчання. 2014. Том 42. №2. С. 118–130.
5. Морзе Н. В. Е-портфоліо як інструмент відкритості та прозорості освітньої діяльності сучасного університету. Інформаційні технології і засоби навчання. 2016, Том 52. №2. С. 62–80.

	Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса	
79	НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Г.В. Шлапак, Н.Г. Азарова	187
80	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І.С. Калмикова	188
81	АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ А.В. Селіванова	189
82	ПРОЦЕС РОЗРОБКИ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ (ДК) Н.В. Волгушева, І.Л. Бошкова, Е.І. Альтман	192
83	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «УЧБОВА ПРАКТИКА В МАЙСТЕРНЯХ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Л.С. Солдатенко	195
84	УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСОВОГО ПРОЄКТУВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Н.Г. Азарова, Г.В. Шлапак	197
85	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Б.І. Струк, О.В. Павлюк, В.В. Гончарук	198
86	ДИСТАНЦІЙНА ПРАКТИКА З ЕЛЕМЕНТАМИ ON-LINE НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАРКЕТОЛОГІВ О.В. Євтушок, Л.А. Бахчиванжи, Р.Р. Значек	201
87	ON-LINE – ТЕСТИ ЯК НАДІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ГЕОГРАФІЇ Т.Ю. Насушна, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	204
88	МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ МОДЕЛЕЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Л.В. Гордієнко, В.Ю. Толстих, О.М. Котузаки, А.Б. Чабан	207
89	ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ І ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Ю.Г. Неустроев, Г.М. Павленко	210
90	ДО АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ Т.В. Стрікаленко, О.В. Ляпіна, О.М. Берегова	213
91	ПАРАДИГМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА МАЙБУТНЬОГО О.Б. Каламан, Д.В. Мандрикін	214